

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО

УДК 930.22 : 37

О.В. Матвієнко, М.Н. Цивін

**ВИЩА ІНФОРМАЦІЙНА ОСВІТА:
ОСНОВНІ КОНЦЕПТИ ВИЗНАЧЕННЯ**

Мета роботи. Виконане дослідження пов'язане з обґрунтуванням поняття «вища інформаційна освіта», виявленням основних концептів, доцільних для його визначення. **Методи,** застосовані при обґрунтуванні змісту поняття «вища інформаційна освіта» – пробільний аналіз, який дає змогу, порівнюючи фрагменти накопичених знань, припустити характеристики ще не відомих особливостей об'єкта, який вивчається, й окреслити межі незнання про нього. **Наукова новизна** виконаного дослідження полягає у визначенні поняття «вища інформаційна освіта», яке ґрунтується на основних концептах сфери професійної інформаційної діяльності. **Висновки.** Введення і використання нових понять, чинником появи яких є нова інформаційна спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», об'єктивно потребує визначення, уточнення їхніх змістових значень, окреслення меж використання. Одним із перших і основних кроків є визначення власне самого терміну «вища інформаційна освіта».

Ключові слова: Вища інформаційна освіта, бібліотечна освіта, архівна освіта, документознавча освіта, інформаційний аналітик.

О.В. Матвієнко, М.Н. Цивін

**ВЫСШЕЕ ИНФОРМАЦИОННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ:
ОСНОВНЫЕ КОНЦЕПТЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ ЦЕЛЬ РАБОТЫ**

Проведенное исследование связано с обоснованием понятия «высшее информационное образование», выявлением основных концептов, целесообразных для его определения. **Методы,** применяемые при обосновании содержания понятия «высшее информационное образование» - пробильный анализ, позволяющий, сопоставляя фрагменты накопленного знания, предположить характеристики еще не известных особенностей изучаемого объекта, и очертить границы незнания о нем. **Научная новизна** выполненного исследования заключается в определении понятия «высшее информационное образование», которое основывается на основных концептах сферы профессиональной информационной деятельности. **Выводы.** Введение и использование новых понятий, фактором появления которых новая информационная специальность 029 «Информационное, библиотечное и архивное дело», объективно требует определения, уточнения их содержательных значений, определения границ использования. Одним из первых и основных шагов является определение собственно самого термина «высшее информационное образование».

Ключевые слова: Высшее информационное образование, библиотечное образование, архивное образование, документоведческое образование, информационный аналитик.

O.V. Matvienko, M.N. Tsyvin

HIGHER INFORMATION EDUCATION: BASIC CONCEPTS OF THE DEFINITION

The purpose of the work. This study deals with the justification of the concept of «higher information education», identifying the main concepts appropriate for its definition. **Methodology** used for the justification of the scope of «higher information education» includes whitespace analysis. Comparing fragments of accumulated knowledge, it allows anticipating characteristics of yet unknown features of the object under study and delineating the boundaries of ignorance about it. **Scientific novelty** of the conducted research consists in the definition of «higher information education», based on the main concepts of professional information operations. **Conclusions.** Introduction and use of the new concepts, caused by the emergence of the new information speciality 029 «Information, Library and Information Science» objectively require clarification of their semantic values and definition of the limits of their use. One of the first and basic steps is to determine the term «higher information education» as such.

Keywords: Higher information education, library education, archival education, document science education, information analyst.

Актуальність теми дослідження. Вища інформаційна освіта в Україні сьогодні представлена новою і єдиною з цього профілю спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Однак, власне сам термін «вища інформаційна освіта», яким буде узагальнено описана і бібліотечна, й архівна освіта (хоча вони, безперечно, збережуться і в науковому дискурсі, і як соціальне явище), сьогодні не визначений.

Слід зазначити, що актуальність виявлення сутності поняття «вища інформаційна освіта» має не тільки наукову, а й соціальну аргументацію, а також необхідність обґрунтування з точки зору практики сучасної освітньої діяльності.

Актуальність окреслення поняття «вища інформаційна освіта» в науковому плані визначається такими міркуваннями.

1. Відсутність публікацій, предметом розгляду яких була б сутність вищої інформаційної освіти в Україні на сучасному етапі.

2. Наявні дослідження проблем теорії й практики вищої бібліотечної, документознавчої, архівної освіти не створюють достатніх умов емерджентності новоутвореної системи вищої інформаційної освіти.

Соціальна аргументація актуальності окреслення сутності вищої інформаційної освіти пов'язана з тим, що тенденції соціально-технологічного розвитку породжують об'єктивну модернізацію традиційних професійних

ресурсів сфери інформаційної діяльності й об'єктивну зміну та появу нових кваліфікаційних вимог до професійних ресурсів галузі.

Практична необхідність виявлення сутності вищої інформаційної освіти має безпосередній зв'язок із формуванням конкурентного освітнього середовища, що пов'язане із пошуком засобів та шляхів збільшення привабливості освітнього закладу для кінцевого споживача освітніх послуг, в тому числі, і формуванням привабливих іміджів спеціальностей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковий доробок, присвячений темі вищої бібліотечної та архівної освіти, може бути структурований за багатьма аспектами і розглянутий у системних зв'язках, однак зупинимось лише на частині робіт науковців, у яких предметно презентовані основні напрями досліджень у галузі фахової освіти.

Питання архівної освіти порушувались в Україні ще 1998 р. – у статті І. Матяш та співавторів представлено проект Концепції підготовки та післядипломної освіти кадрів для архівних установ [13].

Надалі ця проблема не полишила коло наукових інтересів архівістів. Зокрема, у статті Н. Маковської [9], присвяченій професійній архівній освіті в Україні, розглянуто питання її моделей, іміджу, перспектив, зроблено висновки щодо необхідності розробки оптимальної моделі професійної архівної освіти і цілеспрямованої діяльності з формування при-

важливого іміджу професії архівіста. Дослідниця закликає: «...давайте спочатку самі усвідомимо місію архівіста з допомогою освіти, а потім переконаємо у значенні цієї місії суспільство з допомогою знову ж таки освіти» – з чим, безперечно, слід погодитись.

Основні тенденції сучасної архівної науки та освіти в Україні у дослідженнях вітчизняних науковців проаналізовано у роботі І. Хомич [20], у якій дослідниця робить висновок, що за час розбудови української незалежності архівна освіта піднялася на якісно новий рівень.

Розглядаючи інноваційну модель бібліотечної освіти, Г. Шемяєва [22] пропонує її реалізацію на засадах трикутника знань – освіта – наука – інновації, практичні засоби реалізації вбачає у залученні фахівців з інших вищих навчальних закладів до викладання окремих курсів, модулів, дисциплін; проведення для викладачів фахових дисциплін, тренінгів з інноваційної методології в рамках змісту нових освітніх стандартів; удосконалення схеми двосторонньої мобільності з європейськими ВНЗ та базами практики; підвищення кваліфікації фахівців бібліотечно-інформаційної сфери для забезпечення впровадження інновацій в практичну діяльність.

О. Сербінін і Т. Ярошенко [18] виконали аналіз сучасного стану бібліотечної освіти в Україні, зокрема в КНУКіМ, та окреслено перспективи її розвитку з урахуванням світових акредитаційних стандартів.

У статті Н. Бачинської [1] висвітлено та проаналізовано базові концепції модернізації вищої бібліотечної освіти, розроблені провідними науковцями освітянської галузі України в останнє десятиліття ХХ ст. – 10-ті роки ХХІ ст., що є суттєвим науково-методологічним підґрунтям подальших кроків у напрямі її модернізації.

Литвинова Л. [8], узагальнивши дисертаційні дослідження учених України з проблем бібліотечної освіти, робить висновок, що у розглянутих роботах оновлення бібліотечної освіти розглядається як процес удосконалення змісту й організації освіти з метою забезпечення її максимальної відповідності реальним потребам сучасного рівня соціально-комунікативної діяльності у бібліотеці та інформатизації суспільства в умовах України.

Цілком погоджуємось із зробленим у роботі висновком, що цілісність бібліотечної освіти сучасної України значною мірою залежить від науково обґрунтованого вибору пріоритетної концептуальної основи – базової ідеології, що становить надійне теоретичне підґрунтя підвищення якості й ефективності професійної підготовки.

Значний науковий доробок наявний з проблем документознавчої освіти. У статті О. Політової [16] висвітлено сучасні тенденції в розробленні наукових проблем у сфері документознавчої професіології. Дослідницею виявлено коло науковців, які зверталися до цієї теми в різних аспектах – В. Бездрабко, О. Матвієнко, М. Слободяник, Л. Філіпова, Н. Кушнарченко та ін. [2,11,12,19]. У дисертаційних дослідженнях в історичному аспекті питання підготовки документознавців для сфери державного управління розглядалися С. Дубовою [6], багато з питань методики підготовки документознавців висвітлено у наукових працях Г. Малик, Н. Назаренко [10,15] та ін. з погляду психолого-педагогічної теорії вищої освіти.

Що стосується публікацій останніх років з проблем *інформаційної освіти*, слід відзначити незначну їхню кількість, виявлену за ключовими словами у заголовку в електронному каталозі наукової періодики Національної бібліотеки імені В. Вернадського. За змістом знайдені роботи, хоча і містять у заголовку термін «інформаційна освіта», присвячені інформатизації суспільства, новим підходам до вивчення комп'ютерних технологій, активному використанню інноваційних технологій навчання та ІКТ-інструментарію тощо.

Загалом аналіз публікацій свідчить про увагу з боку наукової спільноти до питань теорії і практики бібліотечної, архівної, документознавчої освіти. Однак з утворенням нової спеціальності, особливої уваги потребує наповнення змістом складової «інформаційна справа», яка, вочевидь, буде позиціонуватись як підготовка фахівців для здійснення широкого спектру видів інформаційної діяльності поза межами бібліотечно-архівної предметної сфери.

Отже, мета дослідження полягає в окресленні структури поняття «вища інформаційна освіта», виявленні основних концептів, доцільних для його визначення.

Виклад основного матеріалу

Першим кроком в осмисленні сутності поняття «вища інформаційна освіта» є його термінологічна номінація.

Очевидною є складність поєднання у визначенні поняття «вища інформаційна освіта» специфіки всіх заявлених складових спеціальностей. Зокрема, бібліотечна професія є «самодостатньою» професією не тільки інформаційно-комунікативного, а й *соціально-педагогічного профілю*, діяльність архівіста спрямована на організацію, збереження і надання доступу до масивів первинних документів, збереження історичної, національної пам'яті, а професія «фахівець з інформаційної справи» у контексті розвитку інформаційного середовища може конституюватись як професія інформаційно-управлінського та/або інформаційно-аналітичного профілю поза межами бібліотечної та архівної діяльності.

Зважаючи на різницю у моделях комунікації, які застосовуються представниками згаданих професій, суттєву відмінність їхніх структурно-предметних ознак та відмінність відповідно класифікації професій за Є. Клімовим («людина-людина», «людина-знакова система»), вважаємо, що «групо утворюючим» ядром, навколо якого має формуватись професійно-групова приналежність фахівців з інформаційно-комунікативної діяльності, є блок понять «інформація», «комунікація», «документ», «споживач», які дають змогу окреслити специфіку кожної професії та функціональні зв'язки між ними.

Отже, будемо вважати, що *узагальненим об'єктом* професійної діяльності фахівця є багатоаспектні *документно-інформаційні ресурси суспільства, соціально-комунікативна діяльність і забезпечення інформаційних потреб різноманітних груп споживачів інформації*.

Усвідомлюючи складність на даному етапі сформулювати цілісне визначення поняття «вища інформаційна освіта», запропонуємо одне із можливих, яке ґрунтується на основних концептах сфери професійної інформаційної діяльності:

Вища інформаційна освіта – це підготовка професіоналів, здатних до комплексної діяльності, спрямованої на формування і використання інформаційних ресурсів, створен-

ня інформаційної продукції та надання інформаційних послуг, інформаційний супровід, підтримку та забезпечення багатоаспектної соціально-комунікативної діяльності як у традиційних системах інформаційної інфраструктури (бібліотечної системи, архівних установ, бібліографічних служб), так і на підприємствах та організаціях різних сфер соціальної практики.

Побудова моделі фахівця реалізується в результаті наукового обґрунтування змістового наповнення взаємопов'язаних компонентів *суспільна потреба – освітньо-кваліфікаційна характеристика (уміння) – освітньо-професійна програма (знання) – засоби діагностування*.

Звертаючись до компоненту *суспільна потреба*, слід зазначити, що найбільш показовою в цьому сенсі є рефлексія, яка відбувається стосовно діяльності бібліотек в умовах інформатизації та розвитку мережі Інтернет, зокрема, процесів, які стосуються оцінки ролі, змісту, технологій і форм діяльності бібліотек, причому інколи йдеться не стільки про збереження значущих позицій бібліотек у суспільстві, а ставиться під сумнів власне необхідність їхнього існування.

Однак не тільки суспільна потреба (яка часто є неартикульованою або підмінюється начебто «прагматичними міркуваннями») має формувати «навчальний план» бібліотечної освіти, а й бібліотекознавча наука має виробити системний погляд на цей процес, оскільки рух дослідницької траєкторії в сучасному бібліотекознавстві впливає на зміст підготовки фахівців для бібліотечної сфери.

У контексті зв'язку науки й освіти звернемось до сучасних напрямів розвитку ідей Т. Куна. Дослідники звертають увагу на те, що у межах дисциплінарної матриці Т. Куна відсутня суттєва програма – *програма викладу і систематизації накопичених знань*, тобто відсутні зв'язки науки і освіти. Таким чином, доповнюючи теорію Т. Куна, дослідники у складі будь-якої науки виділяють дві групи програм, які принципово відрізняються, однак тісно пов'язані й не існують одна без одної: власне дослідницькі програми і програми добору, організації і систематизації знань, які в роботі М. Розова [17] названо *колекторськими* (від лат. collector – збирач). Звертаючись до впли-

ву наукової парадигми на зміст освіти, слід зазначити, що у бібліотечній науці сьогодні відчутна конкуренція між двома парадигмами: *інформаційно-технологічною* і *гуманістичною*, кожна з яких формує у колекторських програмах (якими можна вважати і навчальні плани підготовки фахівців) систему когерентних (узгоджених з фундаментальними ідеями) знань, причому це формування часто має суб'єктивний характер, пов'язаний, зокрема, із внутрішніми та зовнішніми процесами трансформації системи вищої освіти. Вважаємо, що акцент на існуванні бібліотеки за рахунок розширеного впровадження і використання інформаційно-комунікаційних технологій не є сьогодні єдиним вирішальним чинником її подальшого розвитку. Цілком поділяємо точку зору, висловлену свого часу відомим бібліотекознавцем А.С. Чачко: «Тенденції розмивання смислів цілей і засобів розвитку бібліотеки посилюються спробами ототожнити нову комп'ютерно-телекомунікаційну технологію із новою філософією бібліотеки» [21].

В умовах атомізації суспільства, втрати соціальних зв'язків, широкого застосування маніпулятивних технологій і наявних тенденцій до втрати соціального здоров'я, саме гуманістична (аксіологічна) парадигма розвитку бібліотеки ставить у центр уваги користувача – його розвиток, соціалізацію, інкультурацію, передбачаючи співробітництво з бібліотекарем на принципах паритету та спільного діалогу [3]. Очевидно, що в діяльності бібліотеки словосполучення «зв'язки з громадськістю» мають набути свого буквального значення.

Пильної уваги у межах новоствореної спеціальності потребує складова «інформаційна справа», яка бачиться орієнтованою на підготовку фахівців для *інформаційної діяльності поза межами бібліотечно-бібліографічної й архівної сфер*.

Представниками такої спеціалізації у межах інформаційної справи є документознавці (спеціалізація «Документознавець, менеджер органів державної влади»). Однак маємо звернути увагу на затребуваний сьогодні напрям інформаційної діяльності – *інформаційну аналітику* – професійну сферу інформаційної ді-

яльності, яка забезпечує перетворення, оцінку і синтезування відомих відомостей про об'єкт для одержання вивідного знання про нього [4]. *Базова функція аналітики* відрізняється від завдань кількісного перетворення (інформаційне згортання, консолідація великих інформаційних масивів у вигляді баз даних тощо) та структурного впорядкування інформації (документів). *Ключовою компетенцією аналітика* є професійне володіння методиками логічного, статистичного, семантичного аналізу інформації про об'єкт для одержання знання про нього [4]. *Технології професійної діяльності інформаційного аналітика* – це інформаційне моделювання об'єктів у моніторинговому режимі, інформаційна діагностика, бенчмаркінг, конкурентний аналіз та ін.

У межах «інформаційної справи», безперечно, виокремляться також нові професії, пов'язані з управлінням інформаційними ресурсами, зокрема у мережі Інтернет. Ці професії є інноваційними, де-факто визнаними, вони мають попит на ринку праці. Спеціалізація фахівців відбувається на перетині предметних полів інформаційної діяльності, соціальних комунікацій та сучасних інформаційних технологій: створення і аналіз вмісту веб-сайтів, діяльність як професійних блогерів і модераторів веб-спільнот, менеджери веб-контенту, менеджери з управління репутацією у мережі Інтернет.

Наголошуючи на *практичному значенні* виявлення основних концептів вищої інформаційної освіти і чіткого формулювання її змісту як інноваційної, сучасної фахової підготовки, слід звернутись до сучасних форм діяльності вишів, зокрема процесів позиціонування ВНЗ на ринку освітніх послуг, реалізації їх комплексної інноваційної комунікативної стратегії, у складі якої, безперечно, є *формування іміджу ВНЗ та іміджів освітніх спеціальностей*.

Слід зазначити, що нова спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» увібрала до свого складу суверенні професії разом із притаманними їм позитивними і негативними складовими іміджів, що потребує пошуку вирішення проблем вже у межах нової спеціальності.

Зокрема, це питання іміджу бібліотечної професії та професії архівіста, які відчувуються суспільством соціально спрямованими і необхідними, хоч і не адаптованими до ринкових умов, а в очах сучасних абітурієнтів вважаються занадто консервативними. Слід зазначити, що наукова і професійна спільнота бібліотечної та архівної сфери предметно розробляє питання іміджу професії [7,9 та ін.], пропонується застосування ПР-технологій у діяльності бібліотек та розробляються різні способи їхньої реалізації. На авторитетних міжнародних наукових конференціях не тільки вітчизняні, а й зарубіжні фахівці зауважують, що в сучасному світі термін «архіви» занадто пов'язаний із прикметниками «паперовий» та «історичний», тому слід змінювати ставлення до архівів у суспільстві, науковці також вказують на необхідність створення позитивного іміджу архівної служби задля забезпечення продовження належного виконання її завдань зі збереження пам'яті нації і держави [14].

Стосовно необхідності формування громадської думки про бібліотечну справу дозволимо собі навести фрагмент доповіді «*Библиотечное дело как особая самостоятельная специальность и библиотекари, как обособленная группа в ряду других специалистов*», виголошеної ще 1911 р., але яка і сьогодні звучить актуально: «Висловлені мною думки можуть здатись занадто елементарними для професійних бібліотекарів, але у публічних засіданнях цілком доречно говорити про це, говорити наполегливо і повторно з метою створити у суспільній думці правильний погляд на бібліотечну справу і твердо пам'ятаючи про те, що без

підготовки суспільної думки жодна реформа не може бути тривкою и сталою, не може бути з успіхом впроваджена у життя» [5].

Складова «інформаційна справа» в назві нової спеціальності поки що не має певного образу, не окреслено її ціннісні характеристики, однак сподіваємось, що в розвитку і змістовому наповненні складеться її позитивний імідж і вона буде визнаною у системі соціального престижу.

Висновки. Введення і використання нових понять, чинником появи яких є нова інформаційна спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», об'єктивно потребує визначення, уточнення їх змістових значень, окреслення меж використання. Одним із перших і основних кроків є визначення власне самого терміну «вища інформаційна освіта». На даному етапі розуміння її змісту і мети нами запропоноване таке визначення. *Вища інформаційна освіта*, презентована в Україні спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», є інноваційною освітою, спрямованою на підготовку професіоналів, здатних до комплексної діяльності, спрямованої на формування і використання інформаційних ресурсів, створення інформаційної продукції та надання інформаційних послуг, інформаційний супровід та підтримку всіх видів економічної, політичної та соціальної сфер діяльності та забезпечення багатоаспектної соціально-комунікативної діяльності як у традиційних системах інформаційної інфраструктури (бібліотечної системи, архівних установ, бібліографічних служб), так і на підприємствах та організаціях різних сфер соціальної практики.

Список використаних джерел

1. Бачинська Н. Базові концепції модернізації вищої бібліотечної освіти в Україні / Н. Бачинська // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 3. – С. 32–35.
2. Бездрабко В. В. Документознавство в Україні : інституціоналізація та сучасний розвиток / В. В. Бездрабко. – К. : Четверта хвиля, 2009. – 720 с.
3. Бруй Е.В. Гуманистическая парадигма библиотечного дела: коммуникативный аспект // Вестник МГУКИ, 2016. – №3 (71). – С.169–173.
4. Гордукалова Г.Ф. Анализ информации: методы, технологии, организация: учеб.-практич. пособие. – СПб. : Профессия, 2009. – 512 с.

5. Доклады, прочитанные на публичных общих собраниях «Библиотечное дело как особая самостоятельная специальность и библиотекари, как обособленная группа в ряду других специалистов» // Доклад библиотекаря Императорской Военно-медицинской академии А. Р. Войнич-Сяноженцкого (Прочитан в 1-м публичном собрании 1-го июня 1911 года) [Електрон.ресурс]. – Спосіб доступу: www.rba.ru/conference/fozum3/docs/hist/voynitch.pdf
6. Дубова С.В. Підготовка документознавців для сфери державного управління в Україні (1995–2008 р.р.): автореф. дис. ... канд. іст. наук : 27.00.02 / С.В. Дубова; Держ. акад. кер. кадрів культ. і мистецтв. – К., 2010. – 19 с.
7. Костирко Т. Бібліотечна іміджелогія як професійна інновація [Електронний ресурс] / Тамара Костирко // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 2. – С. 22–23.
8. Литвинова Л. Проблеми бібліотечної освіти у дисертаційних дослідженнях учених України // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2015. – Вип. 42. – С. 555–566.
9. Маковська Н.В. Професійна архівна освіта в Україні: моделі, імідж, перспективи / Н. В. Маковська // Архіви України. – 2002. – № 1–3(249). – С. 46–54.
10. Малик Г. Д. Педагогічні умови реалізації компетентнісного підходу у професійній підготовці майбутнього документознавця: автореф. дис. ... канд. пед. наук / Малик Галина Дмитрівна; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. – К., 2011. – 20 с.
11. Матвієнко О. Документознавча професіологія: проблеми і перспективи // Вісн. кн. палати. – 2007. – № 5. – С.30–32.
12. Матяш І. Концепція підготовки та післядипломної освіти кадрів для архівних установ України (проект) / І. Матяш, Я. Калакура, В. Лозицький, К. Селіверстова // Студії з архівної справи та документознавства. – 1998. – Т. 3. – С. 17–25.
13. Матяш І.Б. Левченко Л.Л. Міжнародна наукова конференція «Місце архівістів та роль архівів у суспільстві сьогодні й завтра» // Український історичний журнал. – 2013. – №1. – С. 223–228.
14. Назаренко Н. С. Формування комунікативної компетентності майбутніх документознавців у процесі вивчення гуманітарних дисциплін : автореф. дис. ... канд. пед. наук / Назаренко Наталія Степанівна; Ін-т вищої освіти АПН України. – К.,2008. – 20 с.
15. Політова О. Документально-інформаційний потік з документознавчої професіології:структура, динаміка та сучасні тенденції // Вісник Книжкової палати.-2012.-№9.-С.38-41.
16. Розов М. «Парадигма», «Дисципліна», «Коллекторская программа» // Высшее образование в России. 2004. №9. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/paradigma-distsiplina-kollektorskaya-programma> (дата обращения: 24.02.2017).
17. Сербін О. Аспекти реформування та вдосконалення сучасної бібліотечної освіти / О. Сербін, Т. Ярошенко // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 2. – С. 12–14.
18. Слободяник М.С. Стандарт як чинник відповіді документознавчої освіти на виклики часу / М.С. Слободяник // Документознавство. Бібліотекознавство. Інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : зб. матеріалів VIII міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 17-19 трав. 2011 р. – К. : НАКККіМ, 2011. – С. 136–138.
19. Хомич І. Основні тенденції сучасної архівної науки та освіти в Україні у дослідженнях вітчизняних науковців / І. Хомич // Наукові записки з української історії. – 2012. – Вип. 32. – С. 269–273.
20. Чачко А.С. Теория библиотеки: гуманитарные и технологические проблемы в контексте ценностного (аксиологического) похода [Електрон.ресурс]. – Спосіб доступу: <http://libconfs.narod.ru/2003/s1/chachko.htm>
21. Шемаєва Г. В. Інноваційна модель бібліотечної освіти: перспектива реалізації / Г. В. Шемаєва // Вісник Харківської державної академії культури. – 2013. – Вип. 40. – С. 42–48.

References

1. Bachynsjka, N. (2015). The basic concept of library modernization of higher education in Ukraine. *Visnyk Knyzhkovoji palaty*, 3, 32-35 [in Ukrainian].
2. Bezdrabko, V.V. (2009). Documentation in Ukraine institutionalization and modern development. Kyiv: *Chetverta khvylja* [in Ukrainian].
3. Bruy, Ye.V. (2016). The humanistic paradigm of librarianship: the communicative aspect. *Vestnik MGUKI*, 3(71), 169-173 [in Russian].

4. Gordukalova, G.F. (2009). Information analysis: methods, technologies, organization. SPb.: Professiya [in Russian].
5. Reports read at public general meetings «Librarianship as a special independent specialty and librarians, as an isolated group among other specialists» // Report of the librarian of the Imperial Military Medical Academy, AR Voynich-Syanozhentsky (Read in the 1st public meeting on June 1, 1911). Retrieved from: www.rba.ru/conference/forum3/docs/hist/voynitch.pdf
6. Dubova, S.V. (2010). Preparation of documentation for public administration in Ukraine (1995 - 2008 years). Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv: Derzh. akad. ker. kadriv kuljt. i mystec. [in Ukrainian].
7. Kostyrko, T. (2011). Library image study as a professional innovation. *Visnyk Knyzhkovoji palaty*, 2, 22-23. [in Ukrainian].
8. Lytvynova, L. (2015). Library Education Problems in the dissertations of scientists of Ukraine. *Naukovi praci Nacional'noji biblioteki Ukrajinny im. V. I. Vernads'kogo*, 42, 555-566 [in Ukrainian].
9. Makovsjka, N.V. (2002) Professional Archival Education in Ukraine: the model image, prospects. *Arkhivy Ukrajinny*, 1-3(249), 46-54 [in Ukrainian].
10. Malyk, Gh. D. (2011). Pedagogical conditions of realization competence approach to training future of documentation specialist. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv: Kyjiv. un-t im. B. Ghrinchenka [in Ukrainian].
11. Matvijenko, O. (2007). Documentation profesiolohiya: problems and prospects. *Visnyk Knyzhkovoji palaty*, 5, 30–32 [in Ukrainian].
12. Matjash, I., & Kalakura, Ja., & Lozycykj, V., & Seliverstova, K. (1998). The concept of postgraduate education and training of personnel for archival institutions in Ukraine (draft). *Studiji z arkhivnoji spravy ta dokumentoznavstva*, 3, 17-25 [in Ukrainian].
13. Matjash, I.B., & Levchenko, L.L. (2013). International Conference «The place of archivists and role of archives in the society today and tomorrow». *Ukrains'kyj istorychnyj zhurnal*, 1, 223-228 [in Ukrainian].
14. Nazarenko, N. S. (2008) Formation of communicative competence of future document specialists in the study of humanities disciplines. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv: In-t vyshhoji osvity APN Ukrajinny [in Ukrainian].
15. Politova, O. (2012). Documentary information flow from documentation profesiology: structure, dynamics and current trends. *Visnyk Knyzhkovoji palaty*, 9, 38-41 [in Ukrainian].
16. Rozov, M. (2004). «Paradigm», «Discipline», «Collection program». *Vysshee obrazovanie v Rossii*. Retrieved from: <http://cyberleninka.ru/article/n/paradigma-distiplina-kollektorskaya-programma> [in Russian].
17. Serbin, O., & Jaroshenko, T. (2015). Aspects of the reform and improvement of modern library education. *Visnyk Knyzhkovoji palaty*, 2, 12-14 [in Ukrainian].
18. Slobodjanyk, M.S. (2011). Standard as a factor of answer of document science education to challenges. *Documentation. Library. Information activities: problems of science, education and practice: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, (pp. 136-138). Kyiv: NAKKKiM [in Ukrainian].
19. Khomych, I. (2012) The main trends of contemporary archival science and education in Ukraine in the national research scientists. *Naukovi zapysky z ukrains'koji istoriji*, 32, 269-273 [in Ukrainian].
20. Chachko, A.S. (n.d.). Theory of the library: humanitarian and technological problems in the context of the value (axiological) campaign. Retrieved from <http://libconfs.narod.ru/2003/s1/chachko.htm> [in Russian].
21. Shemajeva, Gh. V. (2013). Innovative model library education: prospects of realization. *Visnyk Kharkivs'koji derzhavnoji akademiji kuljtury*, 40, 42-48 [in Ukrainian].